

Cena numeru
200.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie 4.300.000.
Odnoszenie do domów 200.000

Z przes. poczt.

Miesięcznie 6000.000
Konto Łódź egz. 20.000 drożej

Konto P.K.O. 60594.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Na Instytut Żydoznawczy

Dnia 1. marca b. r. Twa „ROZWÓJ” urządza w sali HELENOWA dla członków i wprowadzonych gości

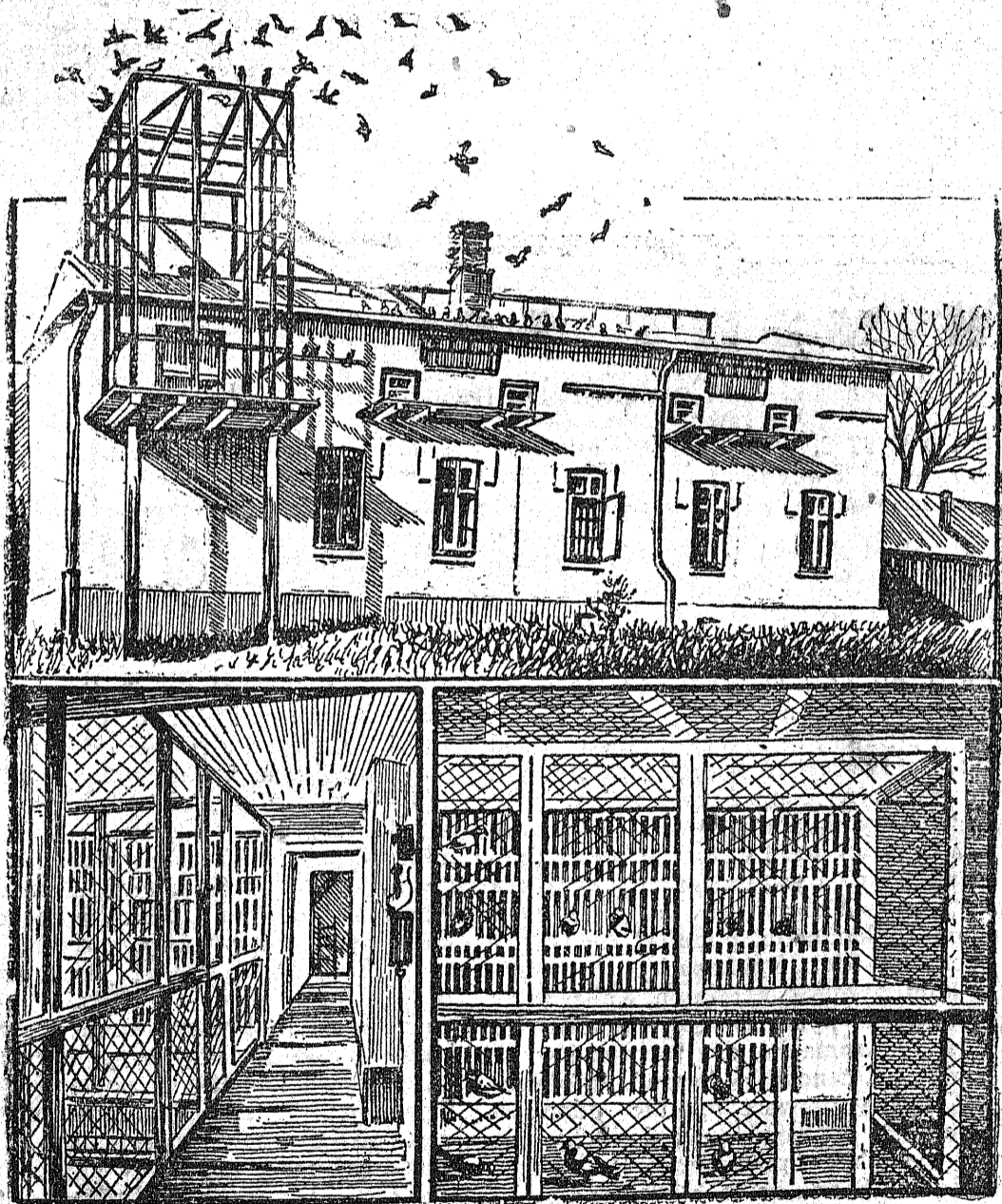
Wielki Bal Kostjumowy

527-2

Z cennymi nagrodami za najpiękniejsze kostjudy i najlepsze tańce oraz mnóstwem innych atrakcyj. (szczegóły w programach) Początek o godz. 9-ej m, 50 wieczorem. Dojazd tramwajami № 4, 8. Bilety w cenie 5 milionów mkp. dla członków i 6 milionów mkp. dla gości (włącznie z garderoba) jazd do nabycia (Kto z P. T. członków i sympatyków z jakiegokolwiek przyczyn nie otrzymał zaproszenia, proszony jest o wcześniejsze wykupienie biletów w biurze T-wa „ROZWÓJ” przy ul. Podleśnej № 4).

UWAGA! Doruszcza się przez kostjumów—stroje wieczorowe. Bufet na miejscu z cenami dziennymi restauracyjnymi. Sala dobrze ogrzana.

Wystawa gołębi pocztowych w Krakowie.

25 bm. nastąpiło otwarcie wystawy gołębi pocztowych w „Domu żołnierza polskiego” w Krakowie.

Ilustracje nasze przedstawiają „Gołębniak” (u góry), wewnątrz urządzenia gołębniaka (po prawej stronie) i korytarze.

Pomiędzy młotem a kowadłkiem.

Bolszewicy gdy rozpoczynali „budowę nowego życia” zupełnie negowali stare pojęcia finansowe i ekonomiczne. Zdawało im się, iż należy tylko zburzyć wszystkie stare państwa i urządzenia państwowe „burzistów”, a

„nowe proletariackie życie” zaświeci nad Rosją niby słońce wiosenne. Tymczasem pomyśleli się bardzo. Burzenie rozpoczęli od wywłaszczeń, nacjonalizacji, upaństwowienia, skasowania wolnego handlu oraz negowania zupeł-

Na karnawał!

Nieodzownym środkiem na tualęcie
każdej wytwornej kobiety

jest **VESTA** płyn

usuwający wagi i niemłą woń potu

Dla Panów użyty po goleniu

zastępuje wodę kolońską i puder.

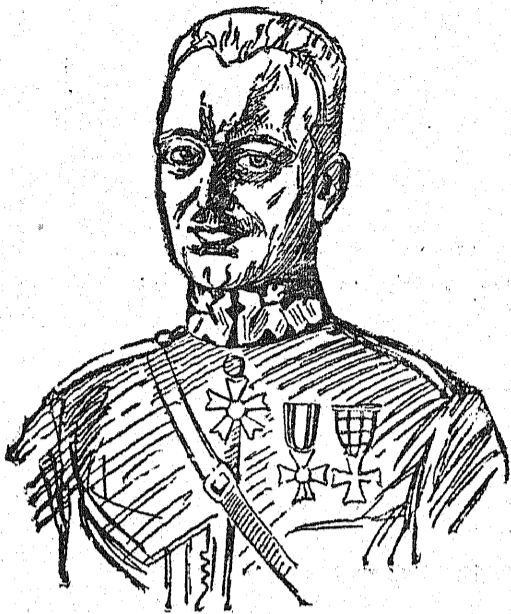
nego spadku pieniędzy. Ekonomistom sowieckim zdawało się, że na miejsce byłych majątków ziemskich przyjdzie „komuna wiejska”, że fabryka pokieruje robotnik, że zamiast sklepu prywatnego, na ulicach wyrosną sklepy państwowe i społeczne, że papierek pieniężny stanie się absurdem i ludność zadławi się otrzymywanym niezbędnym produktom na zasadzie jakichś tam „książek czekowych”.

W końcu 1920 r., gdy miasta zaczęły dosłownie wymierać, a wieś buntować się i dziczyć, gdy ustały fabryki; gdy zamarły koleje i wszelka praca, dreszcze niepokoju przebiegły po przewodach bolszewickich. Zrozumeli oni najdokładniej, że kontynuowanie dotychczasowego systemu prowadzi ku niezawodnej zgubie. Trzeba cofnąć się wstecz, trzeba podnosić z błota to, co przed chwilą deptano nogami, należy ratować pieniądze, dla dewaluacji którego rozmyślnie przedtem dużo robiono, należy za wszelką cenę ożywić przemysł, odrestaurować handel itd.

Po długich debatach, po wielkiej walce wewnętrznej, partja bolszewicka przyjęła i zatwierdziła projekt swojego Dalaj-Lamy — W. Lenina o „napię”, czyli o „nowej ekonomicznej polityce”.

Elastyczno-fantastyczny umysł Lenina nabrał przekonania, że dla ratowania sytuacji można zaprowadzić wolny handel, przywrócić posiadanie fabrykantom i kamienicznikom, znowu zaprowadzić giełdy, banki, maklerów, macherów, spekulantów itd. Leninowi opozycja komunistyczna wskazywała na niebezpieczeństwa takiego „eksperymentu”, dowodziła że kapitał, gdy przyjdzie znow, podkopie słabe podwaliny komunizmu i powoli nieznacznie rozsądzi go zupełnie. Lenin jednak nie bał się perspektywy, twierdząc uporczywie, że ponieważ partja komunistyczna pozostaje nadal sterem rządu, więc potrafi ona jednym ruchem zlikwidować kapitalizm, gdy zajdzie ku temu.

Minister spraw wojsk. gen. Sikorski.

Echa mowy Hendersona.

Posel Skirmunt zażądał wyjaśnień od Mac Donalda.

LONDYN, 29. (PAT) Ze względu na treść mowy, wygłoszonej przez sekretarza stanu Hendersona, w której to mowie p. Henderson wypowiedział się m. in. za rewizją traktatu wersalskiego, poseł Rzeczypospolitej Polskiej w Londynie zgłosił się do premiera, p. Mac Donalda, i został przezeń przyjęty dnia 27 b. m.

W przemówieniu swem poseł Skirmunt przedstawił Mac Donaldowi, że traktaty, którymi Polska zawdzięcza swój niepodległy byt polityczny, stanowi jednocześnie podstawy pokojowej polityki rządu polskiego, co do której panuje jednomyślność wśród społeczeństwa i w wszystkich stronnictwach politycznych.

Na wyraźne zapytanie p. Skirmunta o stosunek rządu brytyjskiego do mowy Hendersona, Mac Donald w odpowiedzi powołał się na swoje wyjaśnienia w izbie gmin, zaznaczając, że Henderson wygłosił swoją mowę, nie porozumiewając się z rządem, który się z nim nie solidaryzuje i nie zamierza występować z propozycjami rewizji traktatów pokojowych.

Za wyjaśnienia te poseł Skirmunt podziękował Mac Donaldowi, przyczem raz jeszcze powtórzył premierowi angielskiemu, że rząd polski pragnie współpracować w polityce pokojowej, opierając się na traktatach, które ustaliły obecny stan polityczny.

P. Benesz ma powód do wystąpienia ultimatum Sowiecom.

Oficjalny organ rządu sowieckiego nazywa legionistów czeskich bandytami.

MOSKWA 29 2. (AW) Prasa sowiecka zapoczątkowała ostrą kampanię antyczeską, starając się zrzuć całkowite niepowodzenie w rokowaniach francusko-sowieckich na Czechosłowację. Przed kilku dniami komisariat spraw zagranicznych odesłał komunikat, wyrażający obawę, że na skutek intruzji czeskich,

Poincare nie został dokładnie poinformowany o propozycjach Sowieców w stosunku do Francji. Ostatnio ostry sposób Czechów, a w szczególności

gólności Kramarza, który oświadczył, że warunkiem porozumienia czesko-sowieckiego jest zapłacenie Czechosłowacji przez Sowiecy 6 miliardów odszkodowań. Stwierdzenie nazywa legionistów czeskich bandytami, którzy w bezwstydnym sposobie ograbili Rosję. Na dwóch czeskich żołnierzy p. Stieklow — przynajmniej jeden wagon łupu, pomimo to Czesi przejawiają tyle bezczelności, aby mówić jeszcze o odszkodowaniach.

Vivant sequentes!

Czy znajdują naśladowców?

LWÓW 29 2. (AW) Urzednicy skarbowi Okręgowej Lwowskiej Izby Skarbowej Banku Polskiego. subskrybowali ze swych poborów 412 akcji

Proces Hittlera & Co

Zeznania wielko-prusaka Ludendorffa.

BERLIN, 29 2. (AW) Dzisiejszy dzień procesy Hittlera i Ludendorffa należy bezwarunkowo do najciekawszych. Sąd zamierzał początkowo przesłuchać na rozprawie tajnej Ludendorffa, ten jednakże pokrzyżował te plany, oddając uprzednio odpisy swej mowy, którą miał wygłosić w sądzie dziennikarzom niemieckim i zagranicznym. Wskutek tego Sąd zarządził obrady jawne. Tuż przed zeznaniami Ludendorffa, podniósł się Hitler i oświadczył, że dnia 8 listopada r. z. na naradzie z komisarzem generalnym, Kahrem, za dał temuż trzy pytania: Czy zgadza się wziąć udział w zamachu, czy też nie, i w jakim terminie postanowiłby zacząć działania. Gdyby Kahr na pierwsze pytanie odpowiedział przecząco, to wogóle nie doszłoby do zamachu. Gdyby odpowiedział, że gotów jest działać za 8 dni, zamach wogóle byłby wstrzymany. Po tym incydencie zabrał głos Ludendorff, który, podobnie jak inni oskarżeni, zaczął od wygłaszania swych zasadniczych poglądów politycznych: „W ciągu wojny Lu-

dendorff przekonał się, że żydzi są elementem, niszczącym Niemcy. Podobnie jak Francuzi i Anglicy, żydzi nie powinni w Niemczech odgrywać żadnej roli. Według przekonań Ludendorffa, także centrum katolickie dążyło do zagłady Niemiec, rozbijając Pruski, niszcząc politykę pruską i popierając republikę niemiecką, która jest wyrazem bezsilności Niemiec. Gdyby nie centrum i jego polityka, Górny Śląsk nigdy nie przeszedłby do Polski.

Ludendorff dążył do przyłączenia Austrii do całkowitych Niemiec, a nie tylko do Bawarii. Ludendorff charakteryzuje siebie jako wielko-prusaka (grosspreusse) i pragnie odbudowy Niemiec na podstawie ideologii Bismarcka. Z tego powodu pragnie on rozpocząć akcję przeciwko republice niemieckiej, rządzonej przez wrogów wolności Niemiec i przyłączyć się do akcji Hittlera, w tym mianowicie, że akcję tę popierają generalny komisarz, Kahr, i dowódca landwery bawarskiej, gen. v. Lossow.

Polskiego uchwał i zaproponować p. ministrowi skarbu wmurowanie u wejścia do gmachu PKKP tablicy z następującym napisem:

„Państwo Polskie, powołując do życia w r. 1924 Bank Polski, jako wyraz duchowej łączności z przedwielką instytucją także nazw. oraz jako ostoję ładu pieniężnego w kraju, wyraża wdzięczność tym licznym obywatelom, którzy nie szczędzili ofiar na Skarb Narodowy.“

— komunistyczna potrzeba.

Powoli kapital — niemal wyłącznie żydowski — puścił swe korzenie na sowieckiej glebie. Życie Moskwy, Petersburga, Kijowa i innych miast rosyjskich zmieniło się do niepoznania. Znowu ożyły sklepy, otworzyły się podwoje cukierni, trafikarni. Zaczęły funkcjonować giełdy, zjawiał się przedsiębiorca prywatny itd.

Komunista rosyjski ujrzał, że kapital robi postępy, że dawny porządek społeczny zaczyna obejmować niemal wszystkie dziedzi-ny życia, że on — komunista — robi się przyżytkiem, staje się anarchizmem. Znowu więc dreszcze niepokoju ogarnęły głowy komunistyczne. Powstał dylemat: co robić? Iść obok kapitalizmu zginąć od jego miecza, czy wyrwać to przez siebie posadzone nasienie natychmiast i płynąć dalej po czwstych fałach czystego komunizmu? Fanatycy komunistyczni zażarcie proponują dziś ten drugi sposób i sporadycznie nawet usiłują wprowadzić go w życie: duszą handel, zamykają sklepy, odbierają fabryki itd. Ale większość komunistyczna nie chce już zejść z niepowskiej drogi, nie życzy sobie powrotu do dni chłodu, głodu, setek trupów na ulicach stołecznych itd.

Wre więc obecnie walka pomiędzy neomanami a lewicą komunistyczną, walka dość zacięta, lecz z góry już przesadzona, co do wyników.

Zabiegi dyplomatów sowieckich o uznanie Sowdepji przez Entente de jure, które dały częściowo pomyślne rezultaty, choć nawiazania stosunków z Anglią, Włochami i Francją, tendencją Anglii, Czech, Niemiec i innych państw do zawładnięcia rynkami i koncesjami rosyjskimi, wszystko to razem wzięte dowodzi, że pomimo sprzeciwu fanatyków komunizmu, dawny ustroj socjalny wzmocni się w Rosji i będzie czynił postępy. Jak długo ten ustroj socjalny będzie mógł mieścić się w jednym korcyce z czerwonym ustrojem politycznym w Rosji — przewidzieć dość trudno. Można jednak twierdzić, że bolszewicy obecnie znajdują się pomiędzy młotem kapitalistycznym, a kowadłem głodowym 1919—1920 roku, że powrót do okresu „czystego komunizmu“ jest niemożliwy, zaś nowy porządek rzeczy wyklucza zupełnie dzisiejszą polityczną formę rządów w Rosji.

A. Junosza — Czowski.

TELEGRAMY.

PRZEJECIE PKKP PRZEZ BANK POLSKI.

WARSZAWA 29 2. (PAT) dziś odbyło się posiedzenie komitetu nadzorczego Banku Polskiego, na którym była rozpatrywana sprawa zaproponowanego przez p. Steczkowskiego aktu przejęcia PKKP, przez Bank Polski co

wymaga bardzo szczegółowych rozważań, gdyż wchodzi w gre takie pozycje finansowe, jak np. bardzo wielka liczba nieruchomości, które wymagają specjalnego szacunku.

Abym podkreślił udział w sanacji skarbu tych ofiarodawców, którzy przeważnie bezimiennie, zwłaszcza w pierwszych miesiącach powstania państwa polskiego, wymieniali dobre wolnie złoto i srebro na marki polskie po cenie nominalnej, komitet organizacyjny Banku

Niemcy dążą do odroczenia rokowań genewskich.

GENEWA, 9 2. (AW) Rokowania polsko—niemieckie, prowadzone pod auspicjami Ligi Narodów w sprawach dotyczących art. 3 i 4 traktatu o mniejszościach, weszły w trudną fazę na skutek taktyki niemieckiej,

dążącej do odroczenia rokowań do chwili zebrania rady Ligi Narodów, t. j. dnia 10—III. Taktyka niemiecka, działająca na zwłokę, zwróciła na siebie uwagę sekretarjatu Ligi Narodów.

Z SEJMU.

Dyskusja nad ustawą o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Ustawa o ochronie najemców uchwalona w 3 czytaniu.

WARSZAWA 29 2, (PAT) 105 posiedzenie Sejmu.

Złożyli ślubowanie posłowie Aleksander Kot na miejsce posła Piechy i poseł M. Linder na miejsce posła Wieczorka, który zrzekł się mandatu.

Przystąpiono do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Poseł Puchałka: Dla Polski, która posiada ok. jednego miliona robotników w przemyśle sprawa ustawy jest bardzo ważna. Statystyka Państwowego Urzędu pośrednictwa pracy wykazuje, że największa liczba bezrobotnych wynosiła 354,222, najmniejsza zaś 40,330. W roku ubiegłym ogólna liczba bezrobotnych wahała się w granicach 52,420 do 112,757. Bezrobocie przybiera więc

rozmiary poważne, a choć w innych krajach jest bezrobotnych znacznie więcej, np. w Anglii 2 miliony, a w Niemczech 4 miliony i td., ale państwa te są znacznie uprzemysłowione. Musimy również wziąć pod uwagę, że nie wszyscy bezrobotni są zarejestrowani, gdyż w takim wypadku liczba ta

byłaby znacznie większa, w każdym bądź razie liczbe bezrobotnych należy ustalić na 200 tysięcy, a wraz z rodzinami do 500 tysięcy. Wskutek redukcji sytuacja stale się pogarsza, a choć wiosną, dzięki ożywieniu się ruchu budowlanego, będzie można zatrudnić ich, jednak liczba ta wyniesie ok. 150,000. Według konstytucji, każdy obywatel ma prawo do opieki państwa nad pracą i zabezpieczenia na wypadek bezrobocia. Ustawa nie załatwia sprawy w tym rozmiarze, ale raczej doraźnie. Z 8 rozdziałów ustawy najważniejsze są:

1) o zakresie zabezpieczenia, 2) o funduszach, 3) o zasiłku. Pozostałe artykuły są już tylko konsekwencją powyższych. Ustawa zapewnia zabezpieczenie tym bezrobotnym, którzy są zatrudnieni w gałęzi przemysłu a najsilniej dotknięte bezrobociem.

Projekt nie obejmuje pracowników umysłowych, których położenie jest nieraz cięższe, niż pracowników fizycznych.

Sejm powinien ich położenie wziąć pod uwagę. Z pod ustawy tej wyłeci się i pracownicy rolni, gdyż bezrobocie na roli jest rzadkie a utworzenie odpowiedniego aparatu ubezpieczeniowego bardzo trudnym. Bezrobotny, który ma prawo do otrzymania zasiłku musi udowodnić, że w ostatnim roku przynajmniej 20 tygodni był zatrudniony. Przyjmując pod uwagę, że 600 tysięcy będzie płacić na fundusz, a korzystać będzie ok. 150 tysięcy osób rocznie, zasiłki zaś wynosić będą od 30 do proc. zarobków robotnika, komisja uznała, że na pokrycie kosztów starczy 3 i 3 10 procent zarobków robotników ubezpieczonych. Kwoty te ściągają się w formie wkładek, z których 1,5 procent płaci pracodawca, 0,5 procent robotnik, a resztę skarb państwa. Komisja przyjęła za podstawę faktyczne zarobki robotników, z kwoty jaką skarb państwa płaci, może on pełowe przerzucić na samorzady gmin miejskich, a na wiejskie tylko takie, w których znajdują się zakłady przemysłowe. Pomoc ta udzielana jest jako zasiłki gotówkowe w wysokości 30 procent dla samotnych, ale gdy bezrobocie się zmniejszy wysokość zasiłków będzie podniesiona, lub wkładka zmniejszona. Uwzględnia się częściowo bezrobotnych, którzy pracowali mniej niż trzy dni w tygodniu. Traci prawo do zasiłku bezrobotny w następujących wypadkach:

1) o ile podejmuje prace w zakładzie przemysłowym, 2) o ile odmawia przyjęcia

Na czele organizacji stoi zarząd, w skład którego wchodzi przedstawiciele rządu, samorządów, pracodawców i pracowników. Przewidziana jest kontrola działalności oraz istnieje specjalna komisja odwoławcza dla załatwiania spraw spornych.

Ustawa jest tymczasową aż do czasu gdy art. 102 konstytucji ją w całości zastąpi.

Dyskusję w tej sprawie odroczone i przystąpiono do ustawy

o ochronie najemców.

W dyskusji przemawiali jeszcze posłowie Sommerstein (koło żydowskie), Pużak (PPS), Kozłowski (ZLN), Insler, Chelmoński (ZLN), Silberstein (Koło żydowskie), Pospawicz („Wyzwolenie”), Hausner (PPS), oraz Prószyński podtrzymując swe poprawki, odrzucone w drugim czytaniu, lub udowadniając wnioski zgłoszone do trzeciego czytania.

Następnie przystąpiono do głosowania. Odrzucono poprawkę posła Perla o wstawieniu wszędzie słów: „lokator“ zamiast „najemca“.

Ustawę przyjęto w trzecim czytaniu.

Następnie przyjęto rezolucję komisji, wzywającą rząd: 1) aby podwyżkę czynszu mieszkaniowego, spowodowana art. 6, pokrywał z funduszy państwowych, nie tylko w stosunku do czynnych funkcjonariuszy państwowych, ale także w stosunku do emerytów, wdów i sierot po funkcjonariuszach państwowych i wogóle do osób, otrzymujących pensje lub zaopatrzenie ze skarbu państwa, 2) do bezwzględnego wprowadzenia w życie ustawy o rozbudowie miast, 3) do rychłego złożenia Sejmowi sprawozdania z gospodarki budżetem mieszkaniowym.

Pozatem przyjęto rezolucję posła Sommersteina: 1) Sejm wzywa rząd by zasady polityki oszczędnościowej stosował również do zajmowanych w rzeczywistości pomieszczeń czynszowych i lokale możliwie zbędne oddawał do użytku ludności.

2) Sejm wzywa rząd, by w przyszłości, poza wypadkami koniecznej potrzeby, nie kupował realności czynszowych, lecz dla swych potrzeb i z uwagi na katastrofalny głód mieszkaniowy i obowiązek ożywienia ruchu budowlanego przystępował do budowy własnych gmachów.

Rozprawy nad dalszym ciągiem porządku dziennego odroczone do następnego posiedzenia, które odbędzie się w dniu 7 marca o godzinie 16.

Kronika telegraficzna.

(kt) Rada ministrów na wczorajszym posiedzeniu omawiała sprawę ewentualnego rozwiązania Reichstagu, na wypadek głosowania przeciwko zarządzeniom rządowym.

(kt) Ministerstwo spraw zagranicznych przesłało do Foreign Office odpowiedź rządu francuskiego na memoriał Mac Donalda w sprawie wznowienia kontroli wojskowej w Niemczech.

(kt) Henderson został wybrany w okręgu Burnley 24571 głosami. Jego kontrkandydat konserwatysta otrzymał 17.534.

(kt) W kołach miarodajnych panuje przekonanie, że przyczyny obalenia gabinetu Theuniusa, były czysto wewnętrzne. Jest rzeczą nieprawdopodobną, zdaniem tych kół miarodajnych, aby odrzucenie układu francu-

Sprzedaż na raty towarów manufakturowych „KREDYTOPOL”

Piotr Rozin i S-ka

ul. 6 Sierpnia 2, wejście przez skł apt. tel. 20-66. — Ceny znacznie niższe. 559-1

Ceny niższe 1

Ceny niższe 2

obrączki ślubne od 30 mil.

para pierścionki, kolczyki z gwarancją za złoto zegary, zegarki platery najtaniej sprzedaje

Jan Placek

ul. Brzezińska Nr. 10. 497 8

sko—belgijskiego mogło utrudnić współpracę francusko—belgijską w akcji, zmierzającej do uzyskania odszkodowań.

(kt) W czasie dyskusji nad interpelacją Buissona, a dotyczącej śmierci Filipa Daude-ta wobec postawienia przez Poincarego kwestji zaufania, izba odroczyła omawianie interpelacji 385 przeciwko 186 gł.

Z ostatniej chwili.

ZADAWALAJACA ODPOWIEDZ MAC DONALDA.

PARYŻ 29 2, (PAT) „Echo de Paris“ donosi, że oświadczenie Skirmunta, złożone premlerowi w związku z przemówieniem Hendersona, nie oddaje istotnego charakteru. Natomiast prawdziwym jest, że odpowiedź Mac Donalda zadowoliła Skirmunta.

MARTYROLOGJA POLAKÓW W KOWNIE.

KOWNO 29 2, (PAT) Dnia 24 lutego, do kościoła Sw. Trójcy podczas nabożeństwa wtargnęła banda Ltewska, złożona ze 100 osób, w znacznej części ze studentów i uczniów szkół średnich, którzy wymyślaniami i okrzykami przeszkadzali wygłoszeniu kazania w języku polskim. Gdy koło ołtarza zebrał się chór w celu odśpiewania pieśni kościelnych w języku polskim, rzucili się oni i kijami pobili dotkliwie uczestników chóru wyrzucając ich z kościoła przyczem uszkodzony został ołtarz. Wśród pobitych znajduje się większa ilość kobiet i dzieci. Przybyła po wypadku policja dokonała aresztowań wśród Polaków, znajdujących się w kościele. Z bandy Ltewskiej nikt nie został aresztowany. Z pośród pobitych najsilniej zostali p. Simaszko i Sołkołowski, którzy zemdleli.

OGRANICZENIE IMIGRACJI DO AMERYKI

WASZYNGTON, 29. (PAT) Komisja senacka dla spraw emigracyjnych powzięła wczoraj decyzję w kwestji ustalenia liczby imigrantów dla poszczególnych krajów. Komisja postanowiła przyjąć jako podstawę dla ustalenia liczby imigrantów dane statystyczne z r. 1910, dotyczące zamieszkałych w Stanach Zjednoczonych osób, pochodzących z odnośnych krajów i urodzonych poza granicami Stanów Zjednoczonych. Jednocześnie postanowiono niżyc cyfrę podstawową dla każdej narodowości z 3 na 2 procent.

SOWIETY A BESARABJA.

WIEDEN 29 2, (PAT) „Neues Wiener Tageblatt“ donosi, że przedstawiciel rządu sowieckiego we Wiedniu urządził przyjęcie dla dziennikarzy. W czasie przyjęcia przedstawiciel sowietów, Lewiński udzielił przedstawicielom prasy wyjaśnień co do szeregu spraw aktualnych. Co się tyczy konferencji z Rumunją Lewiński oświadczył, że program jej nie jest jeszcze ustalony. Związek republik sowieckich uznaje Besarabję za kraj, odobraną Rosji przemocą; dla rządu SSSR, miarodajną jest tylko wola ludności Besarabji.

NA MARGI ESIE.

Strapienie Boy'a.

Ku utrapieniu znanego i cenionego pisarza, jakim jest Boy (Dr. Tadeusz Żeleński) powstała w Warszawie hurtownia kaloszy szwedzkich pod firmą B. Boy.

Firma ta długi czas Boy'a denerwowała. Konkurencja i to jaka? Kalosze!! I to jeszcze oryginalne szwedzkie! Zeby choć inny artykuł! Tyle jest przecież wytwornych, np. konfekcja damska, majteczki, koszulki, kombinacje itp. rzeczy śliczne, pachnące, ponętne, a tu... kalosze!!

Chodził strapiiony Boy i sen mu z powiek zmartwienie spędzało. Schudł, zczerniał, apetyt stracił, tłumaczyć przestał. Gdzie spojrzal, to widział potworne olbrzymie kalosze: Kalosze na słoniu, mamuta, Kalosze „Boy“

Aż dnia pewnego, przyszedł Boy do redakcji pisma, w którym pracuje, wygolony po raz pierwszy od tygodnia uśmiechnięty i różowy. A następnego dnia na szpaltach dziennika ukazało się duże dwuszpaltowe ogłoszenie:

ZMIANA FIRMY

Z powodu częstych omyłek z hurtownią kaloszy szwedzkich B. Boy i Sp. Mazowiecka 31, podaję do wiadomości, iż odtąd będę firmował moje produkty: Boy - Żeleński.

Z poważaniem

BOY - ŻELEŃSKI, dawniej Boy, literat.

Warszawa, Kurjer Poranny.

Boy literat zwyciężył Boy'a kalosznika!

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Konkurs na polski samolot.

k) Min. Kolei w celu stworzenia w Polsce własnego typu płatowca do użytku powietrznej komunikacji, osobowo pocztowej, ogłosiło konkurs na projekt tego płatowca z wygraną 1,200 i 800 złotych.

Kradzież aktów sądowych o lichwę mięsa

k) W lwowskim sądzie karnym miało się odbyć wczoraj kilka rozpraw sądowych przeciwko tutejszym paskarzom mięsnym. Tymczasem w ostatniej chwili okazało się, że wszystkie akta sądowe w tych sprawach zostały skradzione!

Oskarżeni przypuszczali widocznie, że w ten sposób zdołają się uchronić od wymiaru sprawiedliwości. Zawiedli się jednak sromotnie, gdyż na polecenie szefa Sądu akta zostały restytuowane i wszyscy lichwiarze rzecznicy staną niebawem przed trybunałem.

MAURZY MONTEGUT.

5)

Krwawy sędzia.

(Opowieść fantastyczna).

Zabrakło roboty i cierpieli głód, większy niż zwykle — prawdziwy, straszny głód. Zamiast pozwolić dzieciom — temu nasieniu bandyckiemu — i żonie umrzeć spokojnie a potem sam oczekiwać z rezygnacją śmierci, oburzał się Jakób Geffe na swoją nędzę i istniejące porządki, prawa i społeczeństwo. Ukradł chleb u piekarza, przelał przez mur i wyłamał dwoje drzwi. Ścigany przez tłum, opadł we wściekłość i zaczął zadawać naoslep rany, raniąc trzech obywateli i żołnierza, — rezultat, szubienica.

Heridal napełnił szklanę, wypił na cześć sprawiedliwości i mówił dalej:

— Wreszcie dwie kobiety!

Mląsnał językiem, jakgdyby chciał zaznaczyć, że te nieszczęśliwe stanowią dlań szczególnie wybredną potrawę. Dwie kobiety i do tego młode i ładne!

Heridal ciągnął dalej:

O spadki w Ameryce.

JAKA JEST NAJLEPSZA DROGA DO ODEBRANIA SPADKU.

Spadki po emigrantach polskich w Ameryce są częstym źródłem wyzysku a nawet wprost oszustwa. Do rodzin i krewnych tych emigrantów zwracają się różni pośrednicy a często i rozmaite towarzystwa zajmujące się zasadniczo zupełnie czerniną i proponują wydobycie spadków w Ameryce, rzeczywiście a nieraz i zupełnie fikcyjnych. Pośrednicy ci wyłudniają grube sumy na koszty a wyzyskując ludzi zbyt łatwowiernych. Zresztą i w najlepszym wypadku, gdy pośrednicy tacy rzeczywiście wydołają spadek każą sobie płacić honoraria dochodzące do połowy i więcej sumy spadku.

Tymczasem jest droga o wiele prostrza tańsza a przedewszystkiem zupełnie pewna — przez Konsulaty Polskie, które windykują spadki bez angażowania adwokatów amerykańskich i dlatego pobierają procentowe około 3 proc. sumy spadkowej.

W ostatnich czasach wprowadzono jesz

cze te dogodności że spadki windykowane przez konsulaty wypłacane są przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową w Polsce w dolarach.

Wreszcie dla ostrzeżenia emigrantów i ich rodzin zauważa się:

1) Nie należy niszczyć korespondencji, kwitów, przekazów pieniężnych i innych dowodów, stwierdzających otrzymanie zasłabków z Ameryki, wiele bowiem słusznych zresztą pretensji do odszkodowań za śmierć członka rodziny w Ameryce, zostało oddalonych przez sądy amerykańskie z powodu nieprzedłożenia przez uprawnionych dowodów zależności materialnej.

2) Należy przekazywać do kraju, o ile możliwości jaknajwięcej gotówki, gdyż wysokość przyznanych rent zależy w myśl ustaw amerykańskich, od ilości i wysokości kwot, przesyłanych do kraju na utrzymanie pozostałych rodzin.

Czy Sobór na Saskim placu zawiera skarby sztuki.

Wiele organów rosyjskich zagranicą zgłasza pretensje do dzieł sztuki, jakie Sobór na Placu Saskim zawiera rzekomo w swym wnętrzu.

Po bliższym zbadaniu okazało się, że oryginałów pędzla głośnych malarzy rosyjskich sobór wcale nie zawierał, a tylko podrzędne siły wykonywały bardziej lub mniej udatne kopje, mozaiki zaś były wyrobem fabry.

Sobór ten pod wezwaniem święt. Aleksandra Newskiego, nie miał nawet podobizny

owego świętego, pędzla profesora petersburskiej akademii sztuk pięknych. Koszelewa i obraz ścienny „Chwała świętego Aleksandra Newskiego“ jest tylko słabą kopją tego artysty. Tak samo niema tam oryginałów malarza Bruni, lecz obraz „Bóg wśród aniołów“ jest również słabą kopją. Ikonostas mozaikowy z ornamentacjami artysty Rajelana wywieźli Niemcy a owe mozaiki są pochodzenia fabrycznego firmy Frołowa z Moskwy, a ikonosus był także roboty fabrycznej Chlebnikowa.

Filmy drżeli w.

k) Tow. imienia Piotra Skargi w Warszawie urządziło w sali C.T.R. zebranie w sprawie powyższej, tak dziś aktualnej. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele ministerstw spraw wewnętrznych i oświecenia publicznego, świata pedagogicznego, lekarskiego i duchowieństwa w liczbie około 150 osób. Przewodniczył poseł prof. Głabiński. Po zreferowaniu sprawy przez p. senatora Balińskiego o referatach pp. prof. Zarzeckiego, dr. Reicha, ks. prof. Choromańskiego i hr. Sobańskiego, który gorąco wypowiadał się przeciwko tym „uświadamiającym“ filmom, w których nie o uświadamianie chodzi, lecz o popłatny handel, choćby kosztem zepsucia młodych dusz, zebrani uchwalili jednomyślnie zwrócić się do min. spr. wewnętrznych o wydanie odpowiednich wskazań

podległym mu urzędom w sprawie przeciwdziałania w wyświetlaniu tego rodzaju obrazów, jako niszczących zdrowe poczucie wstydu, nie tłumiących, lecz podniecających najniższe instynkty.

Zyrardowska afara cukrowa.

k) W związku z aferą cukrową polegającą na tem, że wiceprezydent miasta Zyrardowa sprzedawał miejski cukier na pasek, zapadła już zasadnicza decyzja rozwiązania rady miejskiej w Zyrardowie. Sprawa cała znajduje się w rękach władz prokuratorskich. Termin nowych wyborów do rady miejskiej ściśle nie został jeszcze wyznaczony, w każdym razie wiadomym jest, że wybory te odbędą się nie później, niż w drugiej połowie marca.

Falhun jest energiczną osobą, chociaż jest blondynką o niebieskich oczach; w dniu, w którym jej kochanek odprawiał wesele z inną, spłonął jego dom doszczętnie; podpalaczką była Marta.

To są te cztery zbrodnie — wszędzie krew, która woła o pomstę. Znasz teraz Kópinga, Geffego, Józefa Miscoen, Martę Falhun — lotrów, lajdaczki, hołotę i wilczyce.

Heridal udrapował się w szlafrok jak w togę, oparł się obiema rękami na stole i począł mówić ostrym jak stal głosem: A teraz posłuchaj mojej mowy.

— Od prahistorycznych czasów, od owych ciemnych dni, gdy zwierzęta puszczy mieszkali razem z naszymi przodkami w brudnych jaskniach, od owych czasów uważano we wszystkich epokach i każdym kraju dwa przestępstwa za takie: mord i kradzież. Z tego prastarego instynktu powstała stopniowo sprawiedliwość, stróż społeczeństwa.

— Brawo! — zawołał Wettern.

Sędzia skłonił się i mówił dalej:

(D. c. u.)

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Zarządzenia spisu zwierząt pociagowych.

(—) Komisarz Rządu na m. Łódź podaje do publicznej wiadomości co następuje:

1) wszyscy właściciele zwierząt pociagowych obowiązani są zgłosić we właściwym urzędzie gminnym wszystkie w ich posiadaniu znajdujące się zwierzęta pociagowe.

2) zgłaszanie ma być uskutecznione w terminie od dnia dziesiątego marca do dnia 24 marca 24 r. włącznie.

Zgłoszenie to może być dokonane ustnie lub pisemnie w urzędzie gminnym właściwym dla miejsca zamieszkania zgłaszającego.

W razie ustnego zgłoszenia obowiązany jest zgłaszający podać dokładnie:

a) imię i nazwisko, oraz miejsce zamieszkania posiadacza zwierząt pociagowych,

b) ilość, płeć, wiek, wzrost i znamiona szczególnie zgłaszanych zwierząt;

Pisemne zgłoszenia mają być dokonane na formularzach, które na żądanie wydawcą będą bezpłatnie urzędy gminne.

Posiadacze zwierząt, które przy poprzednim przeglądzie zostały obdzielone kartami ewidencyjnymi, winni przy zgłoszeniu wymienić numer karty i oznaczony tamże stopień zdatowności zwierzęcia.

Obowiązkiem zgłaszania zwierząt pociagowych nie podlegają osoby korzystające w myśl prawa międzynarodowego z prawa zakrawności w odniesieniu do zwierząt pociagowych, służących do użytku osobistego lub urzędowego tych osób i ich orszaku.

Osoby podające przy zarządownym spisie niezgodnie ze stanem rzeczywistym szczególnie będą karane w drodze administracyjnej grzywna do wysokości wartości zwierzęcia pociagowego, lub aresztem do 6 miesięcy.

W wypadkach szczególnie ciężkich uchybień mogą być zastosowane obie kar.

REJESTRACJA ZAKŁADÓW WODNYCH.

(—) Łódzki Urząd Wojewódzki przeprowadza rejestrację zakładów wodnych na terenie Województwa i w związku z tem właściciele zakładów wodnych, oraz Zarządy Spółek wodnych wezwane zostały do ścisłego wypełnienia przesłanych im deklaracji.

Do deklaracji tych winni posiadacze praw wodnych dołączyć dokumenta, stwierdzające prawne istnienie zakładu, — dalej plany sytuacyjne, niwelacyjne, oraz przynajmniej szkieletowe rysunki istniejących budowli wodnych.

Plany te i dokumenta mają być przesłane najpóźniej do dnia 1 lipca br. Okręgowej Dyrekcji Robót Publ., deklaracje zaś w odpisie z załącznikami Wydziałowi Adm. Województwa.

Nadmienia się przytem, iż wypełnienie deklaracji przez posiadaczy praw wodnych nie zwalnia ich od obowiązku wniesienia podatku o wpis ich praw do księgi wodnej w terminie do dnia 27 listopada 1927 roku pod rygorem wygaśnięcia tych praw. (pap)

UMOWY HANDLOWE POLSKI Z PAŃSTWAMI PÓŁNOCY.

(—) W najbliższym czasie mają być zawarte umowy handlowe pomiędzy Polską, Norwegią i Danią. Projekt traktatu handlowego z Norwegią odpowiednio przerobiony i uzgodniony został już przesłany ad referendum do rządu norweskiego. Przypuszczać należy, że zawarcie traktatu załatwione zostanie w ciągu 6 tygodni. Jeszcze przed Wielkanocą ma zostać również podpisany traktat handlowy Polski z Danią. W razie przeciwnym sprawa ta zostałaby odłożona aż do jesieni. Termin zawarcia umowy handlowej ze Szwecją nie jest jeszcze przewidziany.

WARUNKI OBNIŻENIA CEN NA WĘGIEL.

(—) Dając do obniżenia cen na węgiel stanowiący podstawowy artykuł przemysłu p. minister przemysłu i handlu zwrócił się do przedstawicieli kopalń górnośląskich z inicjatywą uskutecznienia dalszej niżki cen o 20 proc. Przedstawiciele kopalń oświadczyli gotowość przeprowadzenia żądania p. ministra pod warunkiem jednak przedłużenia dnia pracy górników do 8 godzin na dole i 10 godzin

na powierzchni. P. minister odrzucił tak sformułowane warunki, a utrzymując w każdym razie zadanie obniżenia cen na węgiel, przyjął do wiadomości dla ścisłego rozważenia sprawę czasu pracy w górnictwie wogóle.

MEMORJAŁ ZWIĄZKU PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO.

(—) Związek przemysłu włókienniczego Rzplitej Polskiej odniósł się do Minist. Przemysłu i Handlu z memorjałem, w którym motywuje konieczność rozszerzenia działalności kredytowej rządu w stosunku do przemysłu. Pozatem Związek ten wskazuje na potrzebę usunięcia ciągłych wahań polityki kredytowej, podkreślając konsekwencje ekonomiczno-socjalne tego stanu rzeczy.

W SPRAWIE UTRZYMANIA OPŁAT WYWOZOWYCH OD DRZEWA.

(—) Grupa przemysłowców drzewnych i kupców ziemi wileńskiej zwróciła się do sejmu z memorjałem, w sprawie konieczności utrzymania dotychczasowych opłat od drzewa nieobrobionego oraz popierania wywozu drzewa w postaci przerobionej. Memorjał ten wskazuje na zniszczenie drzewostanu na Kresach wskutek wojny i paroletniej rabunkowej eksploatacji lasów, oraz na ciężkie położenie przemysłu tartaczanego. Należy zaznaczyć, że w samej Wileńszczyźnie przemysł ten zatrudnia około 10,000 robotników. W końcu memoriał ten zastrzega się przeciwko projektowanemu zmniejszeniu opłat wywozowych.

WYWOZ WZRASTA

(—) Po przejściowych trudnościach przed końcem roku zeszłego nasz bilans handlowy układa się pomyślnie; mamy do zanotowania bardzo dodatni objaw zmniejszania się przywozu oraz zwiększania wywozu w m. grudniu roku zeszłego. W dziedzinie przywozu nastąpiło znaczne zmniejszenie się importu materiałów budowlanych i ceramicznych (przeszło 4-krotnie), spadł przywóz wyrobów włókienniczych (prawie o 10 proc.), wreszcie prawie o połowę w stosunku do listopada zmniejszył się przywóz galanterji i instrumentów precyzyjnych. W dziedzinie wywozu mamy natomiast do zanotowania pomyślny objaw zwiększania się eksportu: naogół wywóz nasz zagranicę w grudniu w stosunku do listopada zwiększył się o kilkadziesiąt tysięcy tonn (szczególniej wzrósł) wywóz wyrobów włókienniczych — w grudniu w stosunku do listopada zwiększenie to wyniosło około 75 proc. W ten sposób stan naszego bilansu handlowego utrzymany został w dalszym ciągu.

JAK DROŻEJE ZAPALKA W DRODZE Z FABRYKI SOWIECKIEJ NA WIEŚ?

(—) W referacie na zjeździe sowietów p. Kamieniew dowodzi, że handel sowiecki jest źle postawiony i jako przykład podał wzrost ceny zapalki w drodze z fabryki sowieckiej na wieś. Oto — mówił — zapalka wyszła z fabryki. Kosztuje 100 punktów. Przechodzi przez trust, idzie z syndykatu i wychodzi z niego z ceną — 195. Wjeżdża do Centrosojuz (Związek kooperatyw) i w jego składach kosztuje 207, w filji rostowskiej już — 215, w domu Związków — 313, w filji w Müllerowie — 407 i wreszcie w sklepach EPC (Zjednoczone Spółdzielnie) na wsi — 527.

BONY PODATKOWE A KASY P. K. O.

(—) Niektóre kasy PKO. na poczcie od mawiają przyjmowania bonów podatkowych na opłatę podatku majątkowego, powołując się na brak instrukcji w tym względzie. Jeżeli istotnie taka instrukcja do kas PKO. nie została przesłana, trzeba to zrobić jaknajprędzej, gdyż niewątpliwie wszystkie kasy PKO. obowiązane są przyjmować bony na opłatę podatków państwowych.

FINANSE WĘGIER.

(—) Minister skarbu przedłożył na posiedzeniu zgromadzenia narodowego projekt ustawy, mającej na celu zapobieżenie niżce korony węgiersk. Według tego projektu rząd otrzymałby upoważnienie do wydania zarządzeń, na mocy których państwowy bank

emisyny mógłby zawierać interesy w t. zw. koronach oszczędnościowych. Bank będzie mógł dyskontować weksle, opiewające na korony oszczędnościowe, oraz przyjmować wkłady w tych koronach. Od obrotów temi koronami przewidziane jest specjalne oprocentowanie i specjalne warunki płatności; poza tem, w myśl projektu minister skarbu ma otrzymać upoważnienie do pobrania w formie pożyczki wewnętrznej 10-krotnego podatku dochodowego i 15-krotnego podatku majątkowego według oszacowania z r. 1923. (PAT)

Warszawska giełda ofiojalna

GOTÓWKA

Dolary 9325000—9300000
Dolary kanad. 8950000

CZEKI.

Belgia 337000
Holandia 34900003469000
Londyn 40250000 — 39950000
Nowy Jork 9345000—9300000
Paryż 3960000—3920000
Praga 271150—264500
Szwajcaria 1620000—1610000
Wiedeń 13200—13100
Włochy 402750—400250
Złoty frank 1798000
Miljonówka 775000—800000—790000
Bony Złote 1350000—140000
Pożyczka dolarowa 5500000—5525000
Tendencja bez zmiany.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 32,5—31,5—32 Bank Handlowy 31,5—32—30,5 Bank dla H. i P. 5,4—5,5 Bank wieński pryw. 0,33 Bank Kredyt. 1,4 Polski bank handl. 7,8—8 Bank Przem. Lwów 2,275—2,3—2,25 Bank Tow. Spółdz. 22—23,5 Bank Zachodni 9,7—10,25 6 em. 9,5—10—9,5 Bank Zjedn. Ziemi Pol. 4—4,35 Bank Zw. Sp. Zar. 25—24,5—25,5 Bank Zw. Ziemia 0,6 Cerk. 0,7 Sole Potasowe 29 Grodzisk 3,8—4,1 Kijewski 1,95—2,35—2,3 Przemysł chemicz. 17,5—17,75—17,85 Puls 1,55—2,625—1,575 Spieski 4,1 Strem 8,1 Wildt 0,75—0,825 Elektryczność 7,75—8 P. Tow. Elektr. 0,95—0,975—0,95 Brown Bowers 3,6 Siła i Światło 2,8—2,65—2,74 Chodorów 24—23—23,75 Czersk 2,5—2,64—2,6 Częstocice 12,7—9,5—11,75 Gosławice 4,7—4,9 Michałów 3,35—3,05 War. T. F. Cukru 19,25—20 19,75 Firley 24,45—2,4 Łazy 0,6—0,65—0,62 Drzewny P. i H 1,625—1,65 Przemysł leśny 0,55 Węgiel (1) 25—26,5 (2) 25—27,25 (3) 26,5—28,25 (4) 26,75—28,75 (dr) 28—29 Nafta 2,125—2,1 Pol. Przem. Naft. 4,1 Nobel 5,55—5,65—5,6 6 em. 5,175—5,25—5,2 Cegielski 2,7—2,675—2,9 Fitzner 30—28,75—29 Lilpop 3,1—3,9—3,3 Modrzejów (1) 57,25—58 (2) 60—58—59 (dr) 67—63,5—62 Norblin (1) 3,2—3,05—3,1 (2) 3,275—3,225 Orthwein 1,95—2,05 Ostrowiec 47,5—46,5 Parowozy 1,975—1,925 Pociąg 6,2—6,55—6,2 Rohn 2; 4 em. 1,75 Rudzki (1) 8,85—9—8,9 (2) 8,9—9,3—9,2 (3) 8,9—9,35 9,2 (dr) 9,1—9,58 9,9 Starachowice 16,25—16,5—16,4 Suchedniów 7,5—7,4—7,5 Maszyny i narz. roln. 1,5 Ursus 5,2—5,3 em. 5—4,85—4,9 Zieleniewski 48,5—47,75—48 Zawiercie 242,5—240,0 Zyrardów 1,600,0—1,425,0 1,475,0 Belpol 0,255 Borkowski 4,0—4,5—4,325 Jabłkowski 7 Szumiłin 0,4 Tkanina 0,3 Zach tow. dla H.P. 0,9—0,95 Cmielów 8—7,5—7,51 Haberbusch 24—26 Kłuczew 6,1—6,25 Korek 0,350—0,40 Marynin 6,1—6,2 Polus 0,8 Spirytus (2) 9,55—9,65—9,6 (3) 9,51—9,7 (4) 9,9—10 Eternit 4.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Lilpop 3300000
Cegielski 2900000
Siła i światło 3000000
Tendencja utrzymana, szereg akcji przemysłowych w dużym poszukiwaniu. (pap)

ZYGZAKI.

Do pp. restauratorów.

Łódź wszak dziwne to jest miasto:
Żydów jest pięćdziesiąt na sto,
Ale życie tak tu płynie,
Jakby w rdzennej Palestynie.
Czy w kinem, czy w cukierni
Wszędzie łeb się żyda czerni.
A na balach prym trzymają
Sury, Ryfki, Małki z Chaia.
Od wieczora przez czas długi,
W knajpie jednej, w knajpie drugiej,
Czy w niedzielę, czy w sobotę,
Shimmy, stepy i fox-trotty —
Dla tej łódzkiej publiczności
Różnie orkiestra od mniejszości.
Panie, cny restauratorze!
Czy zaszkozić ci to może,
By — miast żydów — chrześcijanie
Grali tam na fortepianie?

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Sobota dnia 1 marca Albina B. W.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

Dziś po pol. „Cyd“, wiecz. „Prokurator Hailers“

Jutro po pol. „Jablusko“

Teatr Popularny (Ogrodowa 18)

Dziś po pol. „Dwie sieroty“ w „Smocza Jama“

Jutro po pol. i wiecz. „Smocza Jama“.

Filharmonja (Dzielna 20)

Maskarada Czerwonego Krzyża.

„Luna“ (Przejazd 1)

„Parisette“

„Casino“ (Piotrkowska 67)

„Dwie dziewczynki Paryża“

„Odeon“ (Przejazd 2)

„Bogini dżungli“ II-ga seria

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Dzieje grzechu“

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Fryderyk Wilhelm I“

Wiadomości bieżące

— Wykolejenie pociągu.

Przy wjeździe na stację Łódź Kaliska wykoleił się w pociągu z niewiadomej przyczyny czwarty od końca wagon na moście nad ulicą Konstantynowską przyczem zatrasował na pewien czas tor główny. Po usunięciu przeszkody ruch odbywał się normalnie.

— Wyjaśnienia w sprawie daniny lasowej.

Z Dyrekcji Robót Publicznych dowiadujemy się, iż wobec podniesionych wątpliwości czy kontyngent oddany na cele odbudowy ma być w całości potrącony z daniny lasowej przy pierwszej prowizorycznej wyznaczonej jednej trzeciej, — wyjaśniło Min. Robót Publ., iż zgodnie ze wzorem I „Zeznanie“ winien zeznać płatnik, co mu pozostaje do oddania jako danina i z całej tej pozostałości winna być wyznaczona prowizorycznie jedna trzecia. Z tego wynika, iż niedopuszczalnym jest potrącanie oddanego kontyngentu w całości przy pierwszej racie, odyż ta ma wynosić jedną trzecią już po potrąceniu kontyngentu. (pap)

— Ceny na towary wolno ujawniać w złotych polskich.

Wyraźnym symptomem przywracania do zdrowia naszych stosunków gospodarczych a zarazem ustabilizowania się wreszcie wartości jest zezwolenie Min. Spraw Wewn. na ujawnianie cen wszelkich artykułów w złotych polskich.

Jest to tak dla klientów jak i dla kupców kolosalne udogodnienie przez nadanie trwałej formy i niezmiennych stawek w handlu hurtowym i detalicznym. (pap)

— Kara za zwłokę w płaceniu podatk.

W myśl rozporządzenia władz skarbowych kasa skarbową pobiera już obecnie przy wpłaceniu podatku przemysłowego i dochodowego od dochodów fundowanych należność zwiększoną o połowę proc. za każdy dzień

Wybuch gazów „piorunujących“

na ulicy Piotrkowskiej.

KILKA OSÓB RANNYCH.

W dniu dzisiejszym o godz. 9,15 rano przechodnie ulicy Piotrkowskiej w okolicy cukierni Ulrichsa usłyszeli silną detonację.

Oto przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Andrzeja nastąpił wybuch gazu piorunującego.

Okazało się, iż monterzy ze stacji telefonów miejskich nie mogąc przypuszczać, iż z powodu mrozów uszkodzone zostały rury gazowe, przystąpili do ogrzewania płyt, zapalając benzynę.

Przybyła natychmiast komisja w składzie dyrektora telefonów k. J. Uleyskiego, inż. Sikorskiego, przedstawiciela gazowni i komisarza P. P. Ułaszewskiego i inspektora Gazowni p. Władysława Schneidra stwierdziła przyczynę wybuchu.

Ranni

W międzyczasie zaalarmowane pogotowie ratunkowe przystąpiło do udzielania pomocy rannym.

Ciężko ranny jest pracownik telefonów Władysław Gabaut zam. przy ul. Nawrot 50, który doznał uszkodzenia głowy, oraz wybicia wszystkich zębów, nieznanego nazwiska szofer przewieziony do kliniki miejskiej.

Prócz tego szereg przechodniów uległo mniej lub więcej ciężkim obrażeniom.

Przybyły oddział Policji obstawił miejsce wypadku nie pozwalając napływającym

masom zbliżać się do miejsca wypadku.

Sila wybuchu była tak potężna, iż prócz strzeskania na miał olbrzymiej szyby wystawowej w cukierni Ulrichsa, rzuciła ciężkimi płytami na wysokość 3 pięter, oraz spowodowała zerwanie przewodników tramwajowych.

Orzeczenie Komisji.

Przy zastosowaniu pewnych środków ostrożności przystąpiła Komisja do ustalenia przyczyny wybuchu.

Z zepsutej widocznie z powodu mrozu rury gazowej przedostał się gaz do kanalizacji elektrycznej i przy zetknięciu się z powietrzem wytworzył się tak zwany gaz piorunujący.

Pierwszy wybuch nastąpił obok domu przy ul. Piotrkowskiej 119, po 15 sekundach gaz przesunął się kanałem telefonicznym w okolicę domu pod Nr. 107 i znów po 15 sekundach na róg ulicy Piotrkowskiej i Andrzeja, gdzie wybuch miał najgroźniejszy charakter. Poszukiwania za miejscem uszkodzenia rury są energicznie przeprowadzane, celem niedopuszczenia do dalszych wybuchów i strat.

Ciężko ranny został również Franciszek Szein, z Kamienia Polskiego pod Częstochową.

Straty spowodowane wybuchem, prócz ofiar w ludziach, — są bardzo znaczne.

Wyrok w sprawie rabunków okupantów niemieckich.

NIESŁYCHANIE WAŻNE ORZECZENIE DLA POSZKODOWANYCH.

W sprawie rekwizycji bawełny, dokonanej przez b. władze okupacyjne niemieckie w firmie „Czenstochovienne“ na terenie okupowanym w b. Królestwie Polskiem wydał Miejszany Trybunał Roziemczy francusko-niemiecki (firma la Czenstoch jest francuska) wyrok w dn. 1 lutego 1924 r., mocą którego uznał swoją kompetencję i zasądził od państwa niemieckiego sumę, odpowiadającą obecnej wartości zarekwizowanej w 1915 r. bawełny.

Wyrok ten stwarza bardzo poważny precedens w sprawach rekwizycji na terenie okupowanym. Należy się spodziewać, iż również polsko-niemiecki Miejszany Trybunał Roziemczy pójdzie w ślady powyższego wyroku i uzna swoją właściwość w sprawach, w których udowodnione zostanie wwiezienie do Niemiec przedmiotów zarekwizowanych podczas okupacji w Królestwie.

Wszystkie przeto osoby i firmy, którym byli okupanci niemieccy zarekwizowali towary, lub wogóle mienie, które następnie zostało wywiezione do Niemiec — na co poszkodowani mają jakikolwiek dowód (choćby dowód ze świadków) — powinny nie zwlekając wnieść skargi powodowe do sekretariatu Mieszanego Trybunału Roziemczego polsko-niemieckiego w Paryżu (Tribunal Arbitral Mixte germano-polonais Paris 57 rue de Vareun). Czasookres wniesienia powództwa do Trybunału został jeszcze przedłużony do 1 października 1924 r. Regulamin procesowy Trybunału mieści się w Nr. 90 Dziennika Ustaw z roku 1921 poz. 67 p.

W razie jakichkolwiek wątpliwości można zasięgnąć informacji w Centralnym urzędzie likwidacyjnym w Warszawie ul. Foksal 3. Wydział prawny.

Przyjazd d-ra Wiesenberga do Łodzi.

ROZPOCZNA SIĘ EGZEKUCJE PODATKÓW

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi dyrektor departamentu podatkowego p. Wiesenberg w celu skontrolowania wpływów podatkowych.

P. Wiesenberg odbył konferencję z dyrektorem izby skarbowej p. Towarnickim, przyczem skonstatował, iż jest wielu opieszłych podatników i że należy wzmocnić egze-

kucję podatku majątkowego tak jak w Warszawie, gdy w ciągu 2—ch dni przeprowadzono 2200 egzekucji.

Od dnia wczorajszego izba skarbową wysłała na miasto prawie wszystkich swych urzędników do przeprowadzenia egzekucji, a trzeba zaznaczyć, że wizyta takiego urzędnika kosztuje obecnie płatnika do 60 proc. (bip)

zwłoki. Niezależnie od tego pobierania będzie oczywiście w dalszym ciągu ustawowa kara za zwłokę w wysokości 2 proc. miesięcznie.

— Pobory pracowników miejskich.

W związku z uchwałą prezydium magistratu, postanowiono zmniejszyć wysokość mnożnika, regulującego pobory pracowników zarządu m. Łodzi na marzec rb. o taki procent, jaki procent niżki drożyzny za luty 1924 r. wykaże w dniu dzisiejszym wojewódzka komisja do badania zmian kosztów utrzymania. (bip)

— Podwyższenie poborów nauczycielom miejskich szkół średnich.

W myśl wniosku wydziału szkolnictwa magistrat postanowił podwyższyć z dniem 1 lutego wysokość płacy zasadniczej nauczycielstwa miejskich szkół średnich z 79 milionów

225 tys. mk. na 198 milionów 063,750 mk. rocznie za godzinę tygodniowo, oraz wysokość płacy zasadniczej sekretarzy tychże szkół z mk. 111 milionów 584 tys. do 278 milionów 969 tys. mk. miesięcznie. (bip)

— Dzieci kolejarzy mogą jeździć do szkół bezpłatnie.

Ministerstwo kolei żelaznych biorąc pod uwagę obecnie ciężkie położenie pracowników kolejowych, zezwoliło dzieciom kolejarzy dojeżdżać kolejami do zakładów naukowych bezpłatnie.

— Nieporządki sanitarne na posesjach.

W dniu wczorajszym spisano protokoły na 35 właścicieli posesji za stwierdzone u nich nieporządki sanitarne.

Rzeczywiście akcja oszczędnościowa wła-

Podatek wojewódzki od wyszynku i sprzedaży trunków.

Jak grom uderzyła onegdaj w restauratorów wiadomość o podatku wojewódzkim od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków. Ukazało się rozporządzenie, w myśl którego na rzecz samorządu wojewódzkiego, a do czasu jego uchwalenia na rzecz skarbu, ściągac będzie magistrat podatek w wysokości 3 proc. od obrotu, osiągniętego z wyszynku, w drobnej sprzedaży i handlu detalicznym spirytusu, wyrobów wódczanych wina, półwina, wina sztucznego, wina owocowego, miodu, napojów miodowych i piwa.

W myśl tego rozporządzenia, płacić się będzie obrotowy podatek od trunków, spożytych w lokalu przedsiębiorstwa, bez względu na ich ilość, od trunków, sprzedanych bezpośrednio spożywcom w szynkach otwartych lub zamkniętych o ilościach poniżej 85 litrów spirytusu i wyrobów wódczanych, a poniżej 50 litrów innych trunków, oraz w handlu detalicznym w ilościach poniżej 10 litrów piwa, lub poniżej 50 litrów innych trunków.

Podatek ten pobrany będzie wstecz od dnia 1 stycznia i wszyscy właściciele lub posiadacze przedsiębiorstw wyżej wymienionych muszą w ciągu lutego zgłosić swoje przedsiębiorstwo w magistracie z dokładnym podaniem adresu domu, oraz przedmiotu przedsiębiorstwa.

Wszystkie te przedsiębiorstwa, restaura-

cje, piwiarnie i sklepy winny prowadzić „księgi obrotu trunkami”, przy czym na przychód wpisane zostaną trunki nabyte, wyprodukowane w własnej wytwórni lub wydane do wyszynku, na rozchód, trunki sprzedane, wniezione; lub wydane na kredyt. Miesięczne zamknięcia księgi obrotu w markach polskich winny być przeliczane na franki złote według przeciętnej wartości franka złotego za odpowiadający miesiąc ogłoszanej przez ministerstwo skarbu, przy czym księga winna być opatrzona i opodatkowana, do kontroli na żądanie odpowiednich władz.

Wymiaru i poboru podatku dokonywać będzie w Łodzi magistrat przy pomocy komisji szacunkowych. Prócz tego właściciele zakładów winni składać zeznania w lipcu za pierwsze półrocze roku kalendarzowego, a za drugie półrocze 2 stycznia roku następnego. Podatek musi być wpłacany najpóźniej do dnia 15 następnego miesiąca w markach polskich według wartości franka złotego w dniu wpłaty.

Listy płatników sporządza magistrat i wywiesza je w pomieszczeniu magistratu. O ile płatnik nie złoży zeznania, straci prawo wniesienia odwołania. Co do egzekucji podatków, odsetek za zwłokę i kar pieniężnych, to obowiązują te same przepisy, co przy innych podatkach na rzecz władz komunalnych. (bip)

Z miejsc, gdzie pokutuje zbrodnia.

STATYSTYKA WIĘZIEŃ ŁÓDZKICH.

W ciągu roku 1923 w więzieniu przy ul. Milsza siedziało 4482 osoby w tem, śledczych aresztantów było 2558 mężczyzn i 784 kobiet, a odbywało karę — 847 mężczyzn — 313 kobiet. W liczbie tej było katolików — 3359, żydów — 791, ewangelików — 282 i innych wyznań — 50. Za kradzież siedziało 2541, za paserstwo — 203, za napady — 23, za spędzenie płodu — 21 kobiet, za kazirodztwo — 5 mężczyzn, za zgwałcenie — 25 mężczyzn, za uchylanie się od wojskowości — 68 mężczyzn, za komunizm — 18 kobiet, za fałszerstwo

pieniędzy i dokumentów — 28 osób, za szantaż — 17 osób, za szpiegostwo — 1 osoba i za inne przestępstwa — 1433 osoby. W miesiącu styczniu 1924 r. odwiedziło więzienie — 978 osób, w tem 777 chrześcijan — 82 ewangelików, 119 żydów; kobiet 250, mężczyzn 678. Z liczby tej za kradzież — 587 osób, za paserstwo — 52 osoby, handel żywym towarem — 1, komunizm — 3, napady — 4, wojskowstret — 4, fałszerstwo — 1, zgwałcenie — 1 (bip)

ściciele nie powinna godzić w zdrowotność i tak pod tym względem upośledzonego wielce miasta Łodzi. (pap)

— Skandal w gminie żydowskiej.

Wśród żydów, obywateli miasta Łodzi niezwykłą sensację wywołał fakt, jaki miał miejsce przed trzema dniami.

Członkowie zarządu gminy żydowskiej pp. Monic, Lande i Hirsberg, wszyscy trzej właściciele domów w Łodzi wysłali w imieniu ludności żydowskiej w Łodzi do koła żydowskiego w sejmie protest przeciwko stanowisku koła w stosunku do ustawy o ochronie lokatorów, której panowie ci są przeciwni.

Również w memoriale oświadczone, iż tego samego zdania jest rabinat.

Tymczasem okazało się, iż prezes gminy p. Nojman nic o tem memoriale nie wie, jak również i rabinat łódzki.

Opisując powyższy wypadek, z przytoczeniem treści memoriału prasa żydowska nazywa czyn wyżej wymienionych panów szantażem społecznym, a memoriał dokumentem hańby. (bip)

Wypadki i kradzieże

— Przejechany przez beczkowóz Straży Ogniowej.

W dniu wczorajszym u zbiegu ulic Krótkiej i Piotrkowskiej zdarzył się o godz. 3 po poł. straszny wypadek.

Oto z poza stojącego wozu tramwajowego wysunął się nieznanego nazwiska starszy mężczyzna i wpadł pod przejeżdżający właśnie wóz samochodowy II Odz. Strży Ogniowej wlokący olbrzymią beczkę z wodą w kierunku ulicy Północnej gdzie wezwana była straż do ognia.

Szofer nie zdołał już powstrzymać wozu i nieszczęśliwemu koła przeszły przez obie nogi, powodując prócz tego ciężkie ska-

leczenie głowy.

Na miejsce wypadku zebrały się tłumy

ciekawych, przyglądających się leżacemu bez przytomności starcowi.

Zaalarmowana karetka pogotowia ratunkowego ulokowawszy dającego słabe oznaki życia na noszach przewiozła go do szpitala, gdzie prawdopodobnie dokonana zostanie, — o ile jeszcze wogóle zajdzie tego potrzeba, — amputacja zmiażdżonych nóg.

Stan nieszczęśliwego jest bardzo ostry. (pap)

— Funtv szterlingi sa szlachetna waluta.

U przyłapanego na niedozwolonym handlu obcymi walutami Moszka Rozenbluma (Piotrkowska 33) znaleziono 5 funtów szterlingów. Rozenblum tłumaczył się, iż absolutnie nie trudni się handlem walutami a znalazł u niego 5 funtów szterlingów chowa na pamiątkę, jako kolekcjonista papierowych pieniędzy.

Wątpić należy czy to pobożne tłumaczenie znajdzie zrozumienie u władz. (pap)

Z sądów.

— Dzieje grzechu.

Dnia 26 czerwca 1923 r. zgłosił się do Ekspozytury Urzędu Śledczego w Łodzi Władysław Wilczyński i zameldował, iż siostra jego żony Helena Wawrzyniak zmarła w szpitalu w Radogoszczu na skutek spędzenia płodu, dokonanego w maju minionego roku przez akuszerkę Marię Las.

W śledztwie stwierdzili świadkowie, iż spędzenia płodu dokonała rzeczywście akuszerka Las, do której zmarła zgłosiła się, placąc jej wówczas 150 tysięcy marek.

Prokurator Jan Skabiszewski wskazując na potworność zbrodniczych operacji akuszerki, przyprowadzających o śmierć lekkomyślnie kobiety, bojące się zostać matką zaapelował do sądu, by tego rodzaju jednostki unie-

Po słabej obronie mec. Kobylińskiego, usiłującego daremnie uniewinnić oskarżoną, Sąd skazał Marię Lass na pół roku więzienia, przesuwając termin odciernienia kary na 5 lat.

Przy motywach wyroku sędzia zwrócił się do oskarżonej, mającej już na sumieniu przed trzema laty podobny wypadek by wreszcie przestała procederu przysparzać aniołków.

Rozprawie przewodniczył S. O. Korwin Krotkiewicz. (pap)

OSTATNIE CHWILE KARNAWAŁU.

Pierwszy marca, sobota; Filharmonii sala Jakby z bajki czarowna, cudnie przystrojona, pięknych masek, maseczek, przelewa się fala Ostatnia Maskarada — gdyż karnawał kona! Przyjdź więc na zabawę, (weź dużo mamony, Na która cie zaprasza „Polski Krzyż Czerwony”).

— „Bajki sabałowe”.

Wydział Oświaty i Kultury urządza w niedzielę, dnia 2 marca, o godz. 11 rano w Teatrze Popularnym przy ul. Ogrodowej poranek artystyczny dla dzieci, uczących się w szkołach powszechnych. Na program prorku złożą się „bajki sabałowe”, recytowane przez p. Wojciecha Wróblewskiego, artystę scen krakowskich.

— Bal Maskowy w Kochanówce.

W niedzielę dn. 2 marca br. odbędzie się w Kochanówce Bal maskowy. Początek zabawy dla chorych o godz. 4-ej po poł. do 8-ej wieczorem, później zabawa dla personelu i zaproszonych gości.

— Bal koła Architektów.

W niedzielę dn. 2 marca w sali Towarzystwa Mił. Muzyki (Traugutta Nr. 1) odbędzie się „Wieczornica Towarzystwa” łódzkiego Koła Architektów i Budowniczych. Wejście tylko za imiennymi zaproszeniami.

— Poranek ku uczczeniu twórczości St. Moniuszki.

W niedzielę, dnia 2 marca r. o godz. 11 rano Wydział Oświaty i Kultury urządza w Teatrze Miejskim dla wychowalców miejskich szkół powszechnych artystyczny poranek, poświęcony twórczości Stanisława Moniuszki. Na program tego pięknego poranka złożą się: „Cichy domek” i „Kum i kuzna”, w wykonaniu chóru, śpiew solowy „Trzech budrysów”, na zakończenie zaś wykonany będzie 3-ci akt opery „Halka”. Cały program wykonany zostanie przez Związek szkół powszechnych Nr. 66.

— Koncert-Raut.

Staraniem podoficerów służby czynnej i rezerwy wojsk łączności OK. Nr. IV odbędzie się dnia 1 marca 1924 r. w sali St. Miłośników Muzyki Traugutta 1 (Grand Hotel) pod Protektoratem Szefa Łączności OK. Nr. IV Koncert-Raut przy udziale pań: Polanowskiej, Romanowskiej oraz pp.: Mrozińskiego, Scibora, Ullasa i innych.

Początek koncertu o godz. 11-ej wiecz.

NOTATKI ŻYDOZNAWCZE.

Kultura brudu.

Żydzi chwala się nieraz swa kultura i usilują ją narzucić innym. Bywa to najczęściej kultura brudu umysłowego o zewnętrznych pozorach szychu talmigoldu talmudowego.

Co się zaś tyczy brudu fizycznego, to żydzi braliby wszędzie i zawsze pierwszą nagrodę na konkursie — brudu wszechświatowego.

Nietylko bowiem Nalewki i Gesia w stolicy Polski słyna z brudu, lecz także olbrzymi gród za oceanem, Nowy Jork ma swoje arcybрудne ghetto.

Czytamy o tem w żargonówce „N. Lebu” (29):

„Na placu dzielnicy żydowskiej w New Jorku stała fontanna, z której zawsze tryskała woda. W rezerwuarze tym była zawsze czysta i świeża woda, a sam on był pięknie urządzony.

„Lecz od czasu osiedlenia się tam emigrantów żydowskich „żydówki zaczęły wynosić śmiecie do tego rezerwuaru. Te gnily tutaj, szerząc wstrętne woń wokół. Musiano przeto zamknąć fontannę, a rezerwuar zamienić w śmietnik dla gospodyń żydowskich”.

Taka jest kultura żydowska.

